

2020.GADS

IEKŠĒJĀS DROŠĪBAS BIROJS

**Iekšējās drošības biroja priekšnieks
Valters Mūrnieks**

Aizvadītais gads ir bijis nozīmīgs atskaides punkts Iekšējās drošības biroja darbā – atskatījāmies uz pirmo piecu gadu darbā sasniegto, izmeklējām vairākus nebijuši vērienīgus un sabiedriski nozīmīgus kriminālprocesus, sasniedzām augstu kriminālprocesu izmeklēšanas kvalitātes līmeni un izstrādājām darbības stratēģiju nākamajiem trīs gadiem.

Divi no būtiskākajiem Iekšējās drošības biroja darba efektivitātes rādītājiem ir – Biroja spēja izmeklēt arvien komplicētākus un vērienīgākus kriminālprocesus un veiktās izmeklēšanas kvalitātes līmenis. Biroja veiktās pirmstiesas izmeklēšanas sarežģītības pakāpe ik gadus palielinās, un esmu gandarīts, ka sasniedzam patiešām augstus izmeklēšanas kvalitātes rādītājus.

2020. gadā lēmums par kriminālprocesa virzību tika pieņemts 108 kriminālprocesos, savukārt 51 kriminālprocess tika nosūtīts prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai.

Lai nodrošinātu iespējami noziedzīgu nodarījumu skaita samazināšanos valsts amatpersonu vidū, būtiskas ir gan Valsts policijas un citu iestāžu veiktās prevencijas un risku kontroles aktivitātes, gan Iekšējās drošības biroja un citu tiesībsargājošo iestāžu efektīvs darbs, gan arī cieša un rezultatīva sadarbība ar prokuratūru. Iepriekšējā gadā uzsāktās pozitīvās izmaiņas Valsts policijā un jaunizveidotā Noziedzīgu nodarījumu valsts institūciju dienestā izmeklēšanas prokuratūra rada pamatu optimismam, ka valsts amatpersonu veikto noziedzīgo nodarījumu skaits pakāpeniski samazināsies un, ka tos izdarījušās amatpersonas tiks sauktas pie atbildības ātrāk un efektīvāk.

Iekšējās drošības birojs veic plaša spektra valsts amatpersonu iespējami veikto noziedzīgo nodarījumu pirmstiesas izmeklēšanu, un, lai mūsu darbs nestu maksimālos rezultātus un pretlikumīgu darbību skaits valsts pārvaldē sāktu straujāk samazināties, būtiska ir efektīva un uz mērķi vērsta sadarbība starp visām tiesībsargājošajām iestādēm. Nenoliedzami, ir iespējams, ka persona var atturēties no noziedzīgu nodarījumu veikšanas arī ētikas principu vai sirdsapziņas vadīta, tomēr joprojām viens no galvenajiem faktoriem, kas var ietekmēt lēmumu neiesaistīties koruptīvās darbībās, krāpšanā, neizpaužamu ziņu izpaušanā vai citos noziedzīgajos nodarījumos, ir nodarījuma līmenim atbilstošs reāls sods un tā neizbēgamība, tādējādi šis ir viens no aktuālajiem jautājumiem, kam ir jāpievērš uzmanība valsts mērogā.

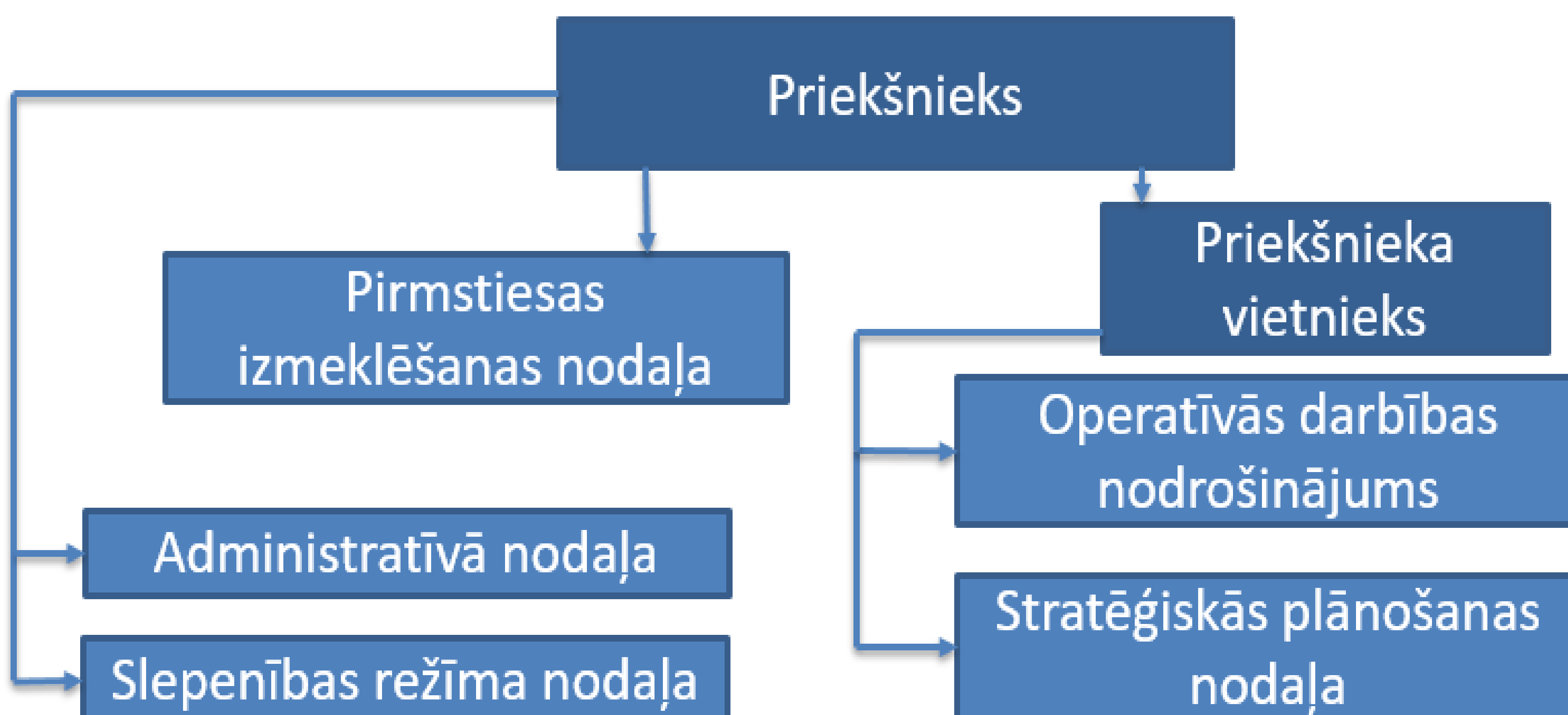

Vīzija - Valsts drošību un sabiedrisko kārtību nodrošina godprātīgas un uzticamas amatpersonas

JURIDISKAIS STATUSS UN KOMPTENCE

Iekšējās drošības birojs ir iekšlietu ministra tiešā pārraudzībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kuras funkcijās ietilpst atklāt, izmeklēt un novērst noziedzīgus nodarījumus, kurus izdarījuši Iekšlietu ministrijas padotības iestāžu (izņemot - Valsts drošības dienestu) nodarbinātie, kā arī ar vardarbību saistītus noziedzīgos nodarījumus, kurus pildot dienesta pienākumus izdarījušas Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonas ar speciālajām dienesta pakāpēm vai Ostas policijas un pašvaldības policijas darbinieki.

STRUKTŪRA

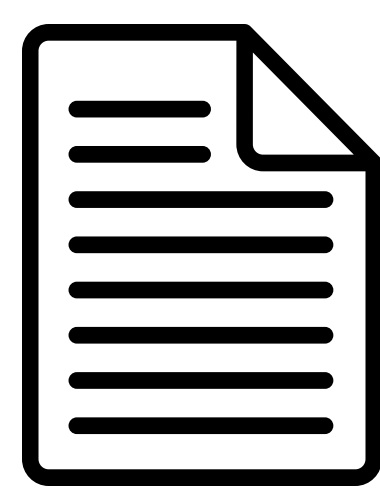
IDB

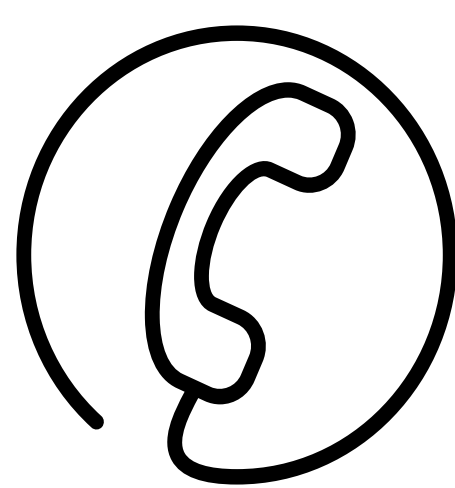
Neesi vienaldzīgs! Informē par notikušu vai plānotu noziedzīgu nodarījumu!

Informatīvais uzticības tālrunis 67209055

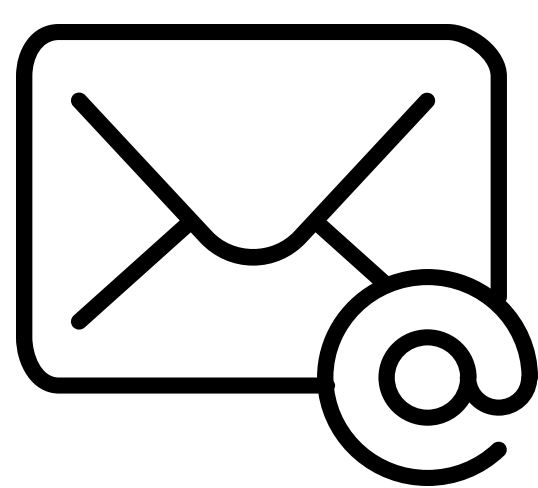
IESNIEGUMI

928

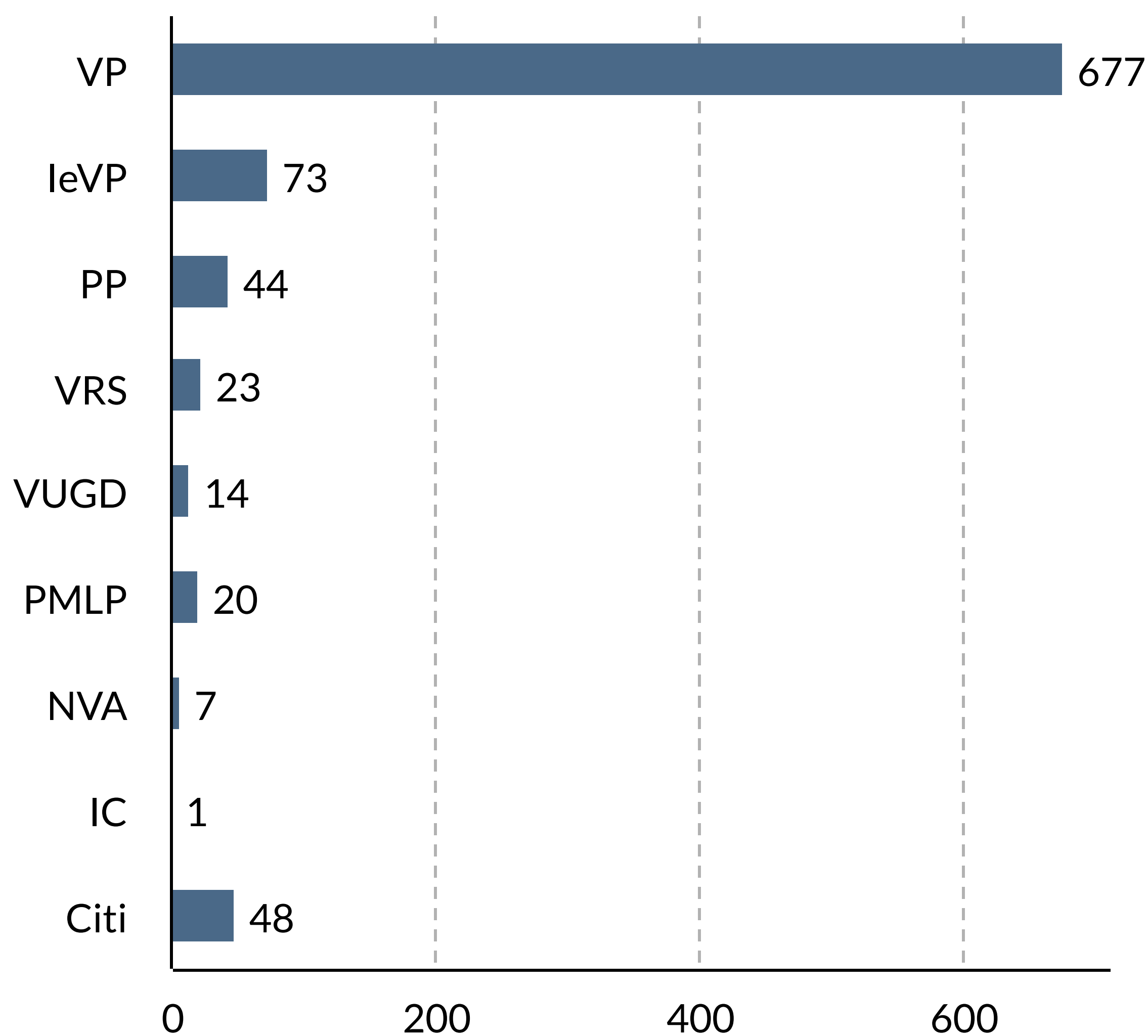
335

113

2020.gadā Birojā izskatīšanai saņemti 1376 iesniegumi, kas ir par 3,1% vairāk nekā iepriekšējā atskaites periodā. 2020.gadā konstatēts anonīmi saņemtās informācijas pieaugums – 448 gadījumos ziņas par iespējami pretlikumīgo rīcību sniegtas anonīmi, izmantojot informatīvo uzticības tālruni (335) vai arī rakstot Biroja elektroniskajā pastā (113).

Atskaites periodā pirmstiesas izmeklēšanas nodaļā izskatīti 928 fizisku un juridisku personu iesniegumi. No citām valsts pārvaldes iestādēm pēc piekritības saņemti materiāli, kas, salīdzinot ar 2019.gadu, ir par 25% mazāk. Tas skaidrojams ar pandēmijas ierobežošanas noteiktu pasākumiem, kā rezultātā samazinājās iespēja personām informāciju sniegt personiski klātienē, kā arī ar savstarpēju personu kontaktu ierobežojumiem un noteiktām tiesībsardzības iestādēm salīdzinoši mazāku nepieciešamību iesaistīties noteiktās sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšanas jomās.

212

40

REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

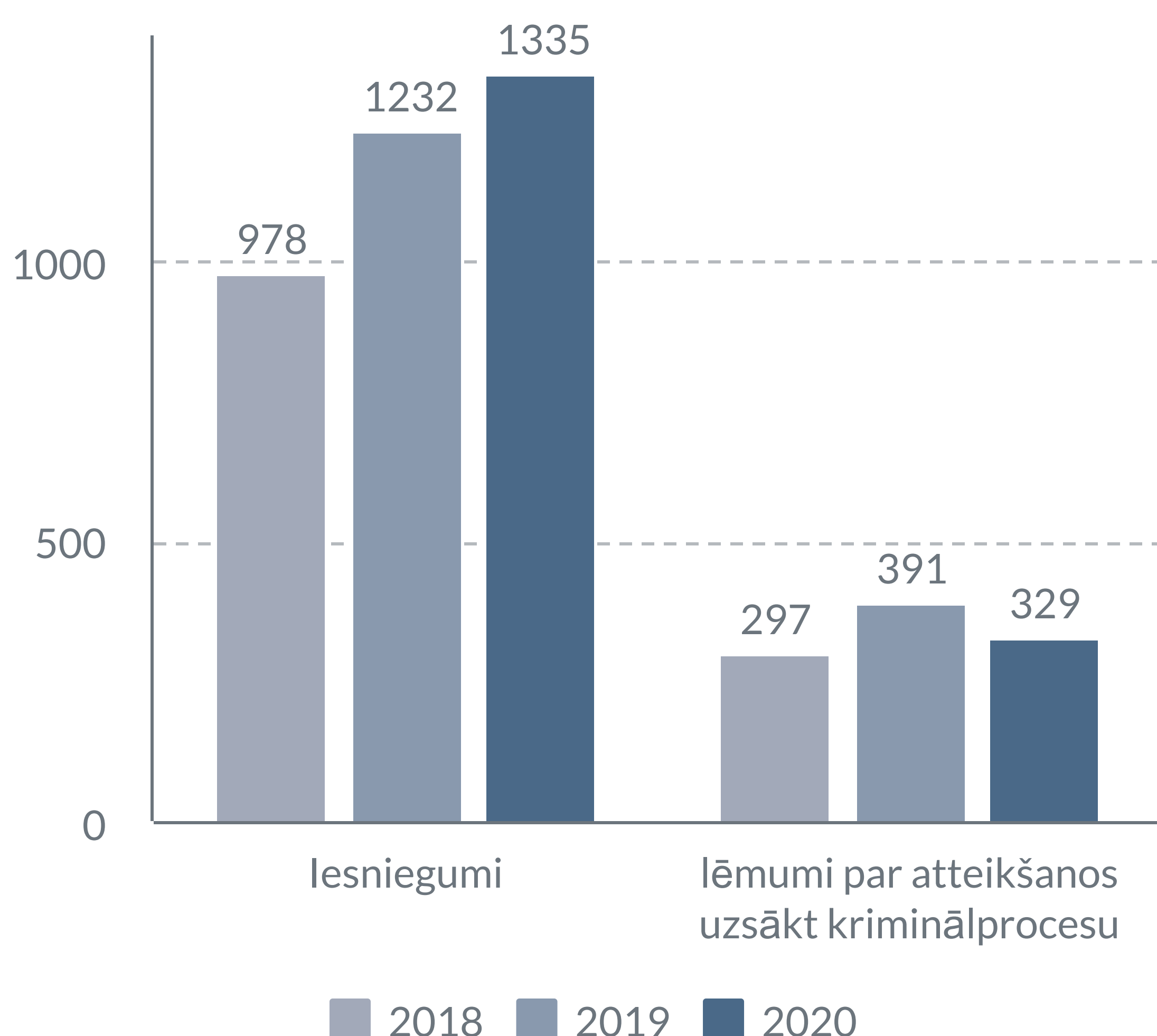
Joprojām saglabājas tendence, ka visvairāk iesniegumi tiek saņemti par iespējamiem likumpārkāpumiem, kas saistīti ar vardarbību un citiem dienesta laikā izdarītajiem amatpersonu pārkāpumiem. Saskaņā ar statistikas datiem, vismazāk pret 2019.gada iesniegumu skaitu samazinājušās sūdzības par amatpersonu izdarītu dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu.

IESNIEGUMI PAR NOZIEDZĪGIEM NODARĪJUMIEM VALSTS INSTITŪCIJU DIENESTĀ

Noziedzīgs nodarījums	2018.gads	2019.gads	2020.gads
Vardarbība	368	322	212
Dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana, pilnvaru pārsniegšana	91	150	136
Bezdarbība	45	63	26
Dienesta viltojumi	36	71	28
Korupcija	65	79	40
Neizpaužamu ziņu izpaušana	47	46	33

LĒMUMI PAR ATTEIKŠANOS UZSĀKT KRIMINĀLPROCESU

2020.gadā Iekšējās drošības birojā pieņemti 329 lēmumi par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu. Visvairāk pieņemti lēmumi par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu par iespējamu vardarbību vai tās piedraudējumu, pildot dienesta pienākumu - 173.

2020.gada laikā pārbaudes veikšanai Ģenerālprokuratūras Krimināltiesiskā departamenta Pirmstiesas izmeklēšanas uzraudzības nodaļai nosūtīti 57 atteikuma materiāli un papildus pārbaudei saņemti 5 materiāli. Statistikas dati apliecina pozitīvu iesniegumu izskatīšanas kvalitātes raksturojošu tendenci – papildus pārbaudei 2019. un 2020.gadā saņemti 8-9% no pārbaudei nosūtītajiem atteikuma materiāliem.

IDB

**Objektīva un neatkarīga
izmeklēšana**

KRIMINĀLPROCESI

Vērtējot pirmstiesas izmeklēšanā esošos kriminālprocesus, vērojama izmeklējamo lietu sarežģītības un izmeklēšanā izmantojamo resursu apjoma palielināšanās tendence.

175

IZMEKLĒTI

58

UZSĀKTI

26

SANĒMTI

2020.gadā Birojā konstatētas dažādas izmeklēto dienesta noziegumu izpausmju formas, plašs izmeklējamo noziedzīgo nodarījumu veidu spektrs, kas sarežģī izmeklētāju specializēšanu noteiktu noziedzīgu nodarījumu izmeklēšanā, un sarežģīto un apjomīgo lietu pieaugums – ekonomiska rakstura noziegumi, valsts iepirkumi (2019. un 2020. gadā uzsākti kopā 8 kriminālprocesī). Praktiskajā darbā pastāvīgi tiek iegūta un papildināta pieredze un paaugstinās izmeklētāju kvalifikācija šādu noziedzīgu nodarījumu izmeklēšanā.

Izmeklēto kriminālprocesu ietvaros 2020. gadā Iekšējās drošības birojs ir piemērojis arestu 31 personas mantai, t.sk. ir arestēta skaidra nauda un nauda bankas kontos 35 tūkstošu eiro apmērā, nekustamie īpašumi 570 tūkstošu eiro vērtībā un 168 transporta līdzekļi vairāk nekā 2 miljonu eiro vērtībā.

ARESTĒTI FINANŠU
LĪDZEKĻI

2,5
milj. eiro

ARESTĒTS ĪPAŠUMS

168

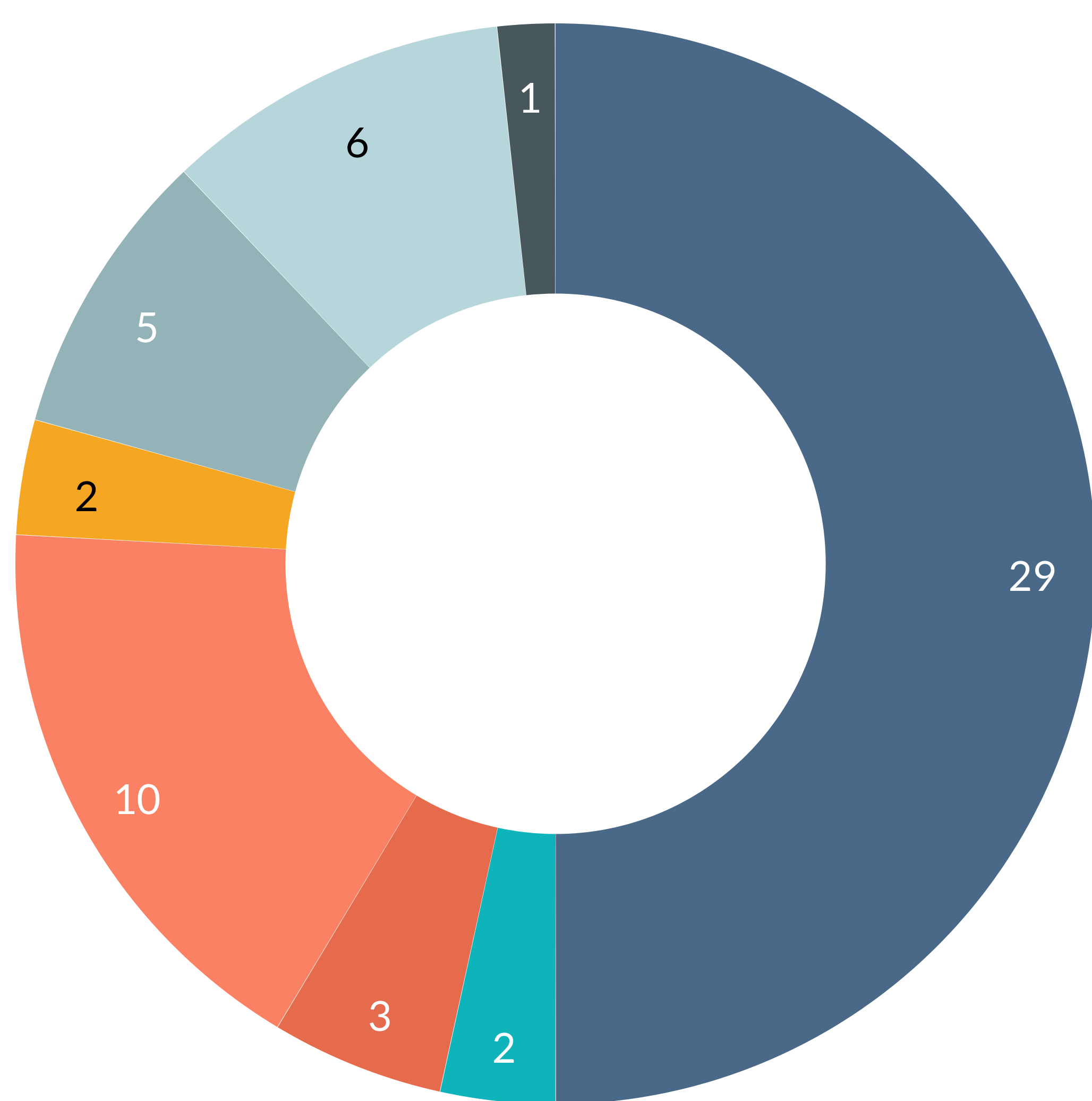
27

2020.gadā tika turpināta noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā iesaistīto personu finanšu analīze. Kriminālprocesos tiek veikta pārbaude par personām piederošajiem nekustamajiem īpašumiem, transportlīdzekļiem, banku kontiem, kontos esošajiem naudas līdzekļiem un to virzību, Valsts ieņēmumu dienestā iesniegtajām amatpersonu deklarācijām un citas darbības finanšu izmeklēšanas efektīvizēšanai.

REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

2020.gadā Iekšējās drošības birojā uzsākti 58 kriminālprocesi par 77 noziedzīgiem nodarījumiem. Analizējot uzsākto kriminālprocesu informācijas ieguves veidu, konstatējams, ka uz Iekšējās drošības biroja operatīvajā darbībā iegūtās informācijas pamata uzsākto kriminālprocesu skaits kopumā ir pieaudzis par 23% - 2020.gadā tādi ir 27 kriminālprocesi (2019.gadā – 22), savukārt krasi samazinājies kriminālprocesu skaits, kas uzsākti uz iesniegumu un pēc piekritības saņemtās informācijas pamata.

No uzsāktajiem kriminālprocešiem – 29 vai 50% (2019.gadā – 59 vai 66%), uzsākti par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā.

- NN valsts institūciju dienestā (50%)
- NN pret veselību (3.45%)
- NN pret īpašumu (5.17%)
- NN tautsaimniecībā (17.24%)
- NN pret pārvaldības kārtību (3.45%)
- NN pret drošību un sabiedrisko kārtību (8.62%)
- NN pret jurisdikciju (10.34%)
- NN pret tikumību un dzimumneaizskaramību (1.72%)

2020.gadā dienesta pilnvaru pārsniegšana, kas saistīta ar vardarbības pielietošanu, reģistrēta 7 gadījumos, par ko 2 gadījumos uzsākts kriminālprocess pret pašvaldības policijas darbiniekiem, bet 5 gadījumos pret Valsts policijas darbiniekiem, trīs no tiem aizturēšanas laikā.

Trešā daļa no 2020.gadā Biroja reģistrētajiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas izdarīti valsts institūciju dienestā, ir par kukuļņemšanu.

AIZTURĒTAS
PERSONAS

46

Reģistrētie koruptīvas rīcības gadījumi saistīti ar pretlikumīgu labuma pieņemšanu vai pieprasīšanu, visvairāk gadījumos, ko veic Valsts policijas amatpersonas, kas nodarbinātas satiksmes uzraudzības un pirmstiesas izmeklēšanas jomā. Kukuļa apmēri ir dažādi – no 50 eiro līdz 500 eiro, t.sk. kas ņemti sistemātiski. 2020.gadā konstatēti gadījumi, kad kukuļi tika prasīti no ārvalstu pilsoņiem – starptautisko pārvadājumu šoferiem saistībā ar autoceļu nodevas nenomaksāšanu. Funkciju realizēšana, kas saistīta ar lēmumu pieņemšanu, rada papildus korupcijas riskus un ir ņemama vērā, izvērtējot iekšējās kontroles mehānismus, kā arī rada būtiskus riskus saistībā ar valsts tēla veidošanu starptautiskā mērogā.

REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

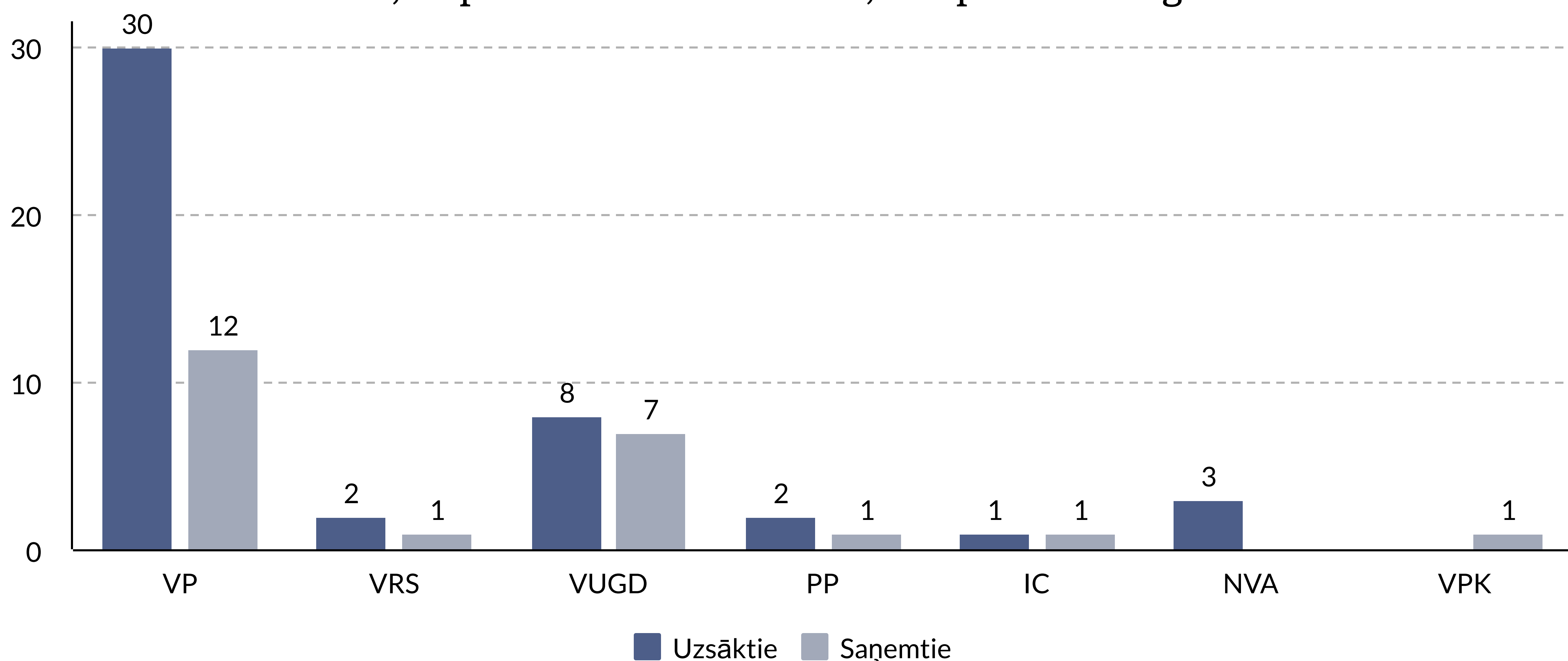
Analīzi prasa noziedzīgi nodarījumi tautsaimniecībā, kur 4 gadījumos uzsākts kriminālprocess par izvairīšanos no deklarācijas iesniegšanas, t.sk. vienā gadījumā saistīts ar izvairīšanās no nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas, no VRS, VUGD un divos gadījumos no VP amatpersonu puses. 3 gadījumos uzsākts kriminālprocess par nelikumīgu alkoholisko dzērienu realizāciju, izgatavošanu (ražošanu), glabāšanu un pārvietošanu. Viens kriminālprocess ir par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu, ko izdarījusi personu grupa.

Analizējot 7 uzsāktos kriminālprocesus pēc piekritis Krimināllikuma 23.nodaļai (noziedzīgi nodarījumi pret jurisdikciju), 5 kriminālprocesos ir apzināti sniegtas nepatiesas ziņas par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, nolūkā panākt kriminālprocesa uzsākšanu.

3 uzsāktie kriminālprocesi pēc piekritis Krimināllikuma 20.nodaļai (noziedzīgi nodarījumi pret vispārējo drošību un sabiedrisko kārtību) saistīti ar nelikumīgu narkotisko vielu apriti, t.sk. 2 gadījumos no VUGD darbinieku puses, bet vienā gadījumā kriminālprocess uzsākts par šaujamo ieroci iegādāšanos un glabāšanu bez attiecīgas atļaujas no VP amatpersonas puses.

3 gadījumos uzsākti kriminālprocesi par noziedzīgiem nodarījumiem pret īpašumu, proti, par iespējamām krāpnieciskām darbībām, izkrāpjot EUR 40 000 (NVA), par dīzeļdegvielas piesavināšanos nelielos apmēros (VUGD) un nepamatotu darba samaksas saņemšanu (VP).

2 gadījumos uzsākti kriminālprocesi par miesas bojājumu nodarīšanu, 2 – par dokumentu viltošanu, 1 – pret satiksmes drošību, kur panākts izlīgums.

Kopumā 2020.gadā uzsāktie un pēc piekritis saņemtie kriminālprocesi, tāpat kā iepriekšējā 2019.gadā un arī 2018.gadā, lielākā daļa – 42 kriminālprocesi, ir par Valsts policijas nodarbināto iespējamiem noziedzīgiem nodarījumiem

2020.gadā Birojā pirmstiesas izmeklēšana pabeigta 108 kriminālprocesos.

51

NOSŪTĪTI
KRIMINĀLVAJĀŠANAI

47,2% kriminālprocesi pabeigti, nosūtot kriminālprocesu kriminālvajāšanas uzsākšanai, lēmumu pieņemot vidēji 325 dienu laikā.

41

IZBEIGTI

16

NOSŪTĪTI PĒC
PIEKRITĪBAS

2020.gadā Birojs kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtījis 51 kriminālprocesu par 91 personu izdarītajiem 137 noziedzīgiem nodarījumiem. Atskaites periodā vairāk nekā par pusi pieaudzis kriminālvajāšanai nosūtīto kriminālprocesu ietvaros reģistrēto kukuļņemšanu skaits. Kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīti kriminālprocesi par Valsts policijas, Valsts robežsardzes un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta nodarbināto koruptīvu rīcību ceļu satiksmes uzraudzības, iepirkumu un ugunsdrošības uzraudzības jomā.

Būtiski pieaudzis neizpaužamu ziņu izpaušanas reģistrēto noziedzīgo nodarījumu skaits – kriminālvajāšanai nodoti seši kriminālprocesi par 39 neizpaužamu ziņu izpaušanas gadījumiem. Minētie gadījumi saistīti ar dienesta pienākumu ietvaros iegūto ziņu, t.sk. izmantojot informācijas sistēmas, izpaušanu.

2020.gadā kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīti 5 kriminālprocesi par dienesta pilnvaru pārsniegšanu, no kuriem 4 – saistīti ar vardarbību, bet vienā kriminālprocesā reģistrēti 6 pilnvaru pārsniegšanas nodarījumi, kas izdarīti mantkārīgā nolūkā. Atskaites periodā kriminālvajāšanas uzsākšanai nodots kriminālprocess par Valsts policijas amatpersonas bezdarbību, kā rezultātā gājusi bojā fiziska persona.

6 kriminālprocesi ir nosūtīti kriminālvajāšanas uzsākšanai par Krimināllikuma 13.nodaļas pazīmēm un 5 kriminālprocesi ir nosūtīti kriminālvajāšanas uzsākšanai gan par Krimināllikuma 18.nodaļas, gan par 21. nodaļas pazīmēm, bet 2 kriminālprocesi pēc piederības citām nodaļām.

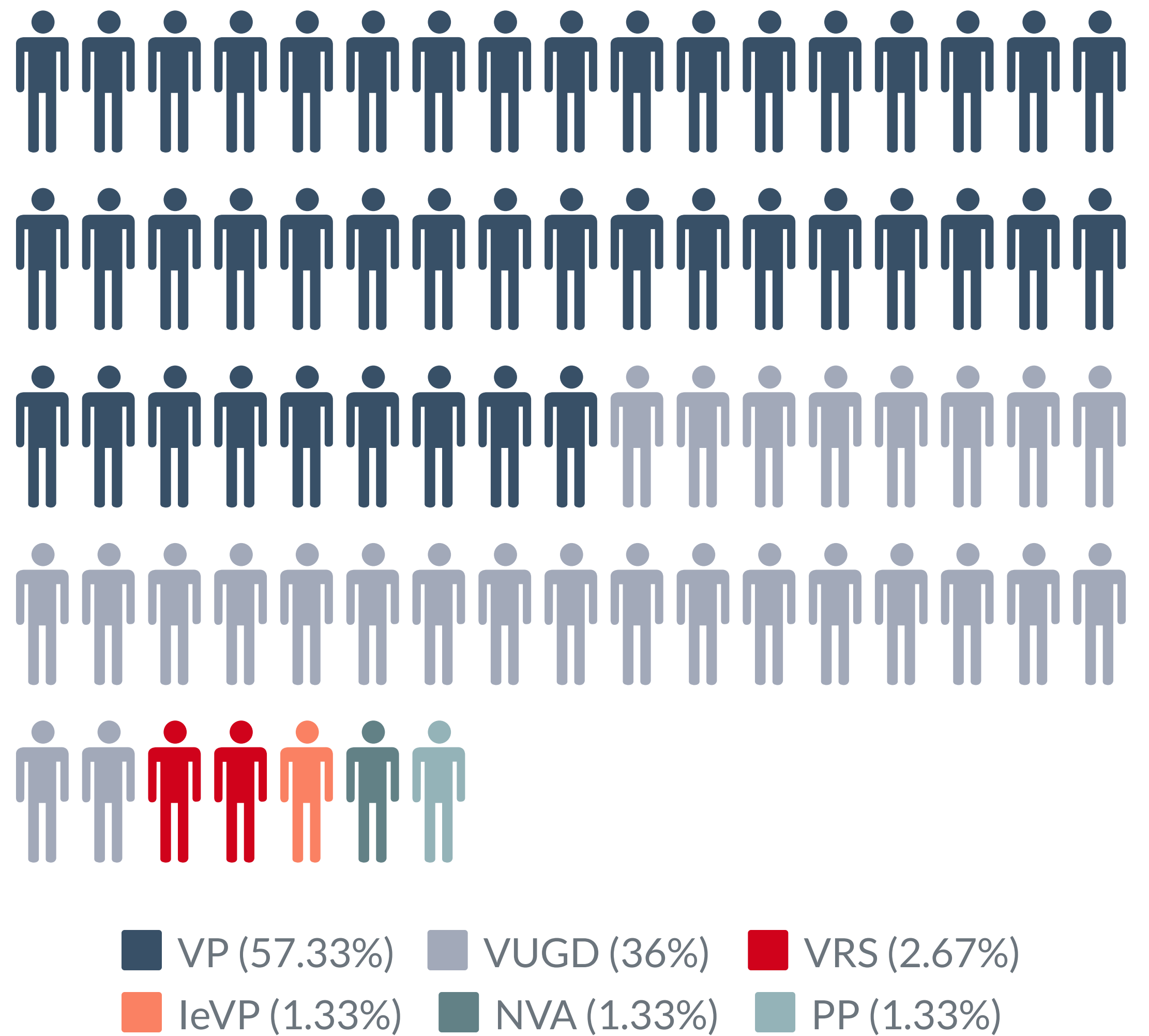
Kopumā izcelami ir 3 kriminālprocesi, kas nosūtīti kriminālvajāšanas uzsākšanai par dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu mantkārīgā nolūkā no Valsts policijas amatpersonu puses un iepirkumu procedūrās no Valsts robežsardzes amatpersonu puses, kur kriminālprocesā konstatēta vairāku personu piedalīšanās noziedzīgā nodarījumā, t.i., līdzdalība.

Kriminālvajāšana rosināta pret 91 personu, t.sk. 75 amatpersonu.

REZULTĪVIE RĀDĪTĀJI

2020.gadā kriminālvajāšana rosināta pret 43 Valsts policijas amatpersonām (VP), 27 Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta nodarbinātajiem (VUGD), 2 Valsts robežsardzes nodarbinātajiem (VRS), 1 Ieslodzījuma vietu pārvaldes nodarbināto (IeVP), 1 Nodrošinājuma valsts aģentūras nodarbināto (NVA) un 1 pašvaldības policistu (PP).

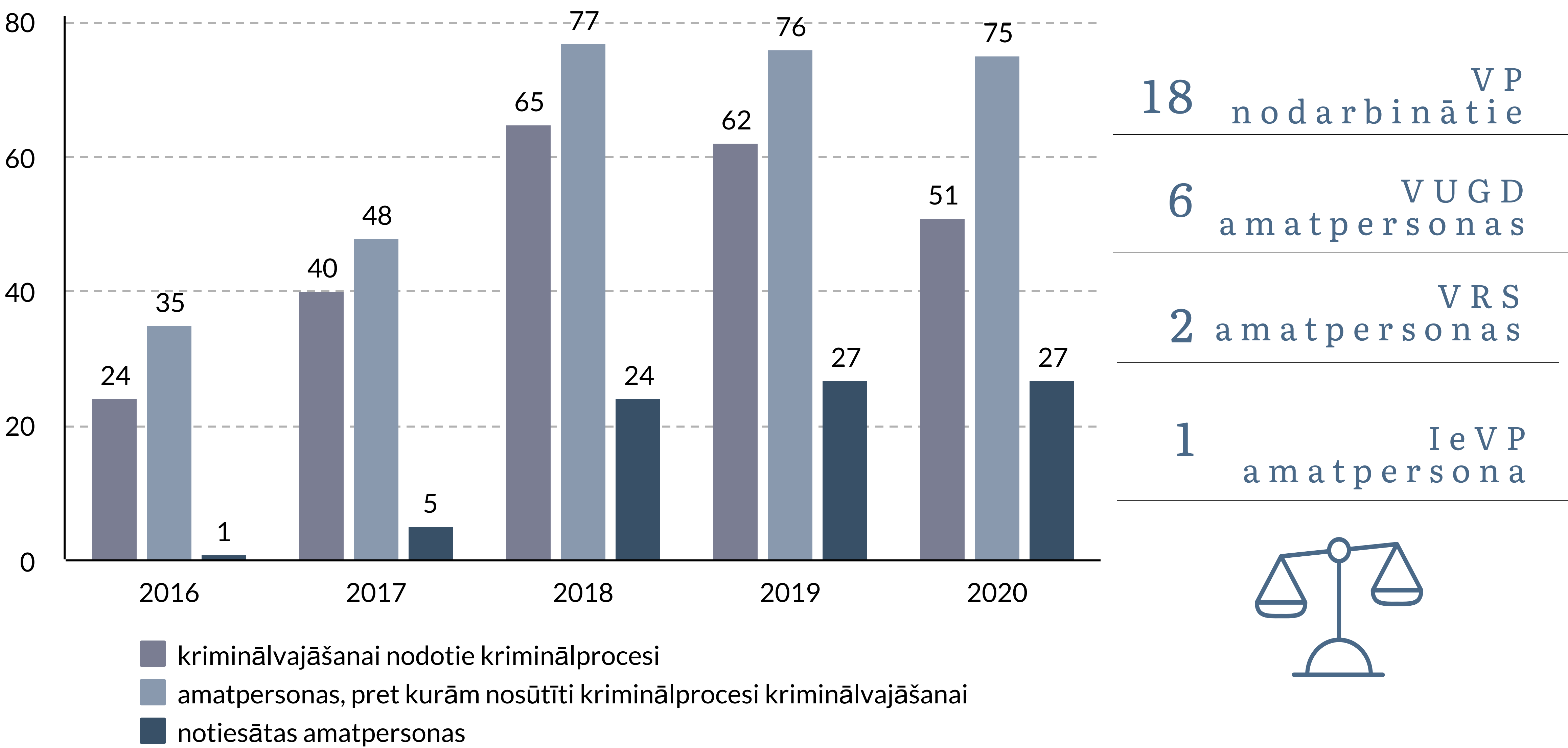
Analizējot Valsts policijas amatpersonu, pret kurām uzsākta kriminālvajāšana, raksturojošās ziņas, konstatēts, ka “pārkāpējs” ir vidēji 40 gadus vecs vīrietis, lielākajā daļā precējies, bez reģistrētām ilgtermiņa kredītsaistībām vai uzkrājumiem, dienesta pienākumus pilda vidēji 18 gadus, iepriekš disciplināri sodīts, neievēro dienesta disciplīnu un pat vairākkārt pielāvis tās pārkāpumus.

KRIMINĀLVAJĀŠANAI NOSŪTĪTO KRIMINĀLPROCESU JOMAS UN IESAISTĪTĀS AMATPERSONAS

Noziedzīga nodarījuma veids	Kriminālprocesu skaits	Amatpersonu skaits
Kukuļošana	12	12 - VP, 10 - VUGD
Tīšs vidēja smaguma miesas bojājums	6	1 - VP, 5 - VUGD
Dienesta pilnvaru pārsniegšana (vardarbība)	5	4 - VP, 1 - PP
Noziedzīgi nodarījumi pret satiksmes drošību	5	2 - VP, 2 - VUGD, 1 - NVA
Zādzība, krāpšana, piesavināšanās	5	7 - VUGD, 4 - VP
Dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana	4	6 - VP, 2 - VRS
Neizpaužamu ziņu izpaušana	4	7 - VP
Dienesta viltojums	2	3 VP
Citi noziedzīgi nodarījumi	8	4 - VP, 3 - VUGD, 1 - IeVP

TIESU SPRIEDUMI

2020.gadā tiesa ir pieņēmusi notiesājošu spriedumu (t.sk. prokurors izdevis priekšrakstu par sodu četrām amatpersonām) 26 krimināllietās par 33 personām, t.sk. 26 amatpersonām un 1 darbinieku, kā arī 6 privātpersonām.

Notiesājošo spriedumu analīze apliecina, ka pēdējos gados pieaug Birojā izmeklēto kriminālprocesu ietvaros notiesāto amatpersonu skaits un prognozējams, ka šis skaits pieaugs arī nākamajos atskaites periodos.

NOTIESĀJOŠU SPRIEDUMU PIEMĒRI PAR NOZIEDZĪGIEM NODARĪJUMIEM VALSTS INSTITŪCIJU DIENESTĀ

Noziedzīga nodarījuma veidi	Amatpersonas/ nodarbinātie	Piespriestie sodi
Vardarbība pildot dienesta pienākumus	7	Piespiedu darbs 100-220h, liegums ieņemt amatu uz 1-3 gadiem, naudas sods 200-4730 eiro
Kukuļņemšana	1	3 gadi nosacīti, liegums ieņemt amatu uz 1 gadu, naudas sods 1720 eiro
Dienesta viltojums	3	Naudas sods 1290 – 3010 eiro, 1 gads 6 mēneši nosacīti
Bezdarbība	2	Naudas sods 2150 eiro vai 8 mēneši nosacīti
Neizpaužamu ziņu izpaušana	2	Piespiedu darbs 70-100 h

Piespiedu darba īpatsvars starp kriminālsodiem ir 47%.

STRATĒGISKĀS PRIORITĀTES 2020.-2022.gadam

1

MOTIVĒTS UN ZINOŠS PERSONĀLS

Svrīgākie snieguma rādītāji	2019.gads (izpilde)	2020.gads (prognoze/izpilde)
Papildus pārbaudei saņemto atteikuma materiālu īpatsvars pret kopējo pārbaudei nosūtīto atteikumu materiālu skaitu	8,5%	15% / 8,78%
Papildizmeklēšanai saņemto kriminālprocesu īpatsvars pret kopējo kriminālvajāšanai nosūtīto kriminālprocesu skaitu	1,6%	3% / 0%
Ar darbu apmierināto nodarbināto īpatsvars pret Birojā nodarbināto skaitu	-	89%
Nodarbināto īpatsvars, kas paaugstinājuši profesionālo kvalifikāciju pret Birojā nodarbināto skaitu	55%	45% / 69,7%
Dienestu/ darba tiesisko attiecību pārtraukušo nodarbināto īpatsvars pret Birojā nodarbināto un dienestu/ darba tiesisko attiecību uzsākušo skaitu	12%	11% / 8,3%

**Vīzija - valsts drošību un sabiedrisko kārtību
nodrošina godprātīgas un uzticamas
amatpersonas**

2

EFEKTĪVI IEKŠĒJIE PROCESI

Svrīgākie snieguma rādītāji	2019.gads (izpilde)	2020.gads (prognoze/izpilde)
Finansējuma izpilde attiecībā pret iestādei piešķirto finansējumu	96,5%	97% / 99%
Atbilžu īpatsvars, kas sniegtas dokumentu izpildes termiņā pret kopējo sniegto atbilžu skaitu	-	99,96%
Biroja iekšējās drošības risku iestāšanās gadījumu skaita samazinājums	-	dati tiks apkopoti 2021.gadā

3

REZULTĪVA NOZIEDZĪGU NODARĪJUMU ATKLĀŠANA, IZMEKLĒŠANA UN NOVĒRŠANA

Svrīgākie snieguma rādītāji	2019.gads (izpilde)	2020.gads (prognoze/izpilde)
Atklāto noziedzīgo nodarījumu skaits	402	90 / 137
Saņemto (izņemot anonīmo) iesniegumu skaits, kuru izskatīšana ietilpst Biroja kompetencē	1027	1000 / 928
Uzticības tālrunī kopējo saņemto zvanu skaits	237	220 / 319
Vidējais kriminālprocesa izmeklēšanas termiņš (dienās) līdz kriminālprocesa pabeigšanai (izbeigti vai nosūtīti kriminālvajāšanas uzsākšanai)	249	245 / 319
Kopējais izmeklēto kriminālprocesu skaits pret pirmstiesas izmeklēšanu veicošo nodarbināto skaitu Birojā	14,6	14,5 / 11

Stratēģijā definētie prioritārie DARBĪBAS VIRZIENI

1

AMATPERSONU TIESISKA RĪCĪBA PILDOT DIENESTA PIENĀKUMUS, KAS SAISTĪTI AR FIZISKA SPĒKA UN SPECIĀLO LĪDZEKĻU PIELIETOŠANU

2020.gadā novērota tendence samazināties noziedzīgo nodarījumu, kas saistīti ar vardarbību un izdarīti dienesta pienākumu pildīšanas laikā, skaitam - reģistrēti 4 šādi noziedzīgi nodarījumi.

Kriminālvajāšanas uzsākšanai nodoti 5 kriminālprocesi par 4 Valsts policijas un 1 pašvaldības policijas amatpersonas dienesta pilnvaru pārsniegšanu, kas saistīta ar vardarbību.

Atskaites periodā veikti šādi preventīvie pasākumi: sniegta informācija presei par atklātajiem noziedzīgiem nodarījumiem, sagatavotas infografikas, veiktas Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu apmācības, sagatavotas preventīvas vēstules, organizētas informācijas apmaiņas veicināšanas sanāksmes ar Ieslodzījuma vietu pārvaldi, lai uzlabotu informācijas apmaiņu, veikta sabiedriskās domas aptauja, spriedumu analīze, sniegti priekšlikumi normatīvo aktu pilnveidošanai, sniegta informācija biedrībai "Skalbes" par informācijas sniegšanas iespēju Birojam par noziedzīgiem nodarījumiem, kā arī veikta iesniegumu par iespējami pretlikumīgas vardarbības pielietošanu analīze.

Analizējot sabiedriskās domas aptaujas no nedaudz vairāk kā 1000 aptaujātajiem respondentiem rezultātu izmaiņas, secināms, ka salīdzinot ar 2019.gadu, samazinājies vardarbīgu amatpersonu rīcību pieredzējušu respondentu skaits no 17% līdz 10% .

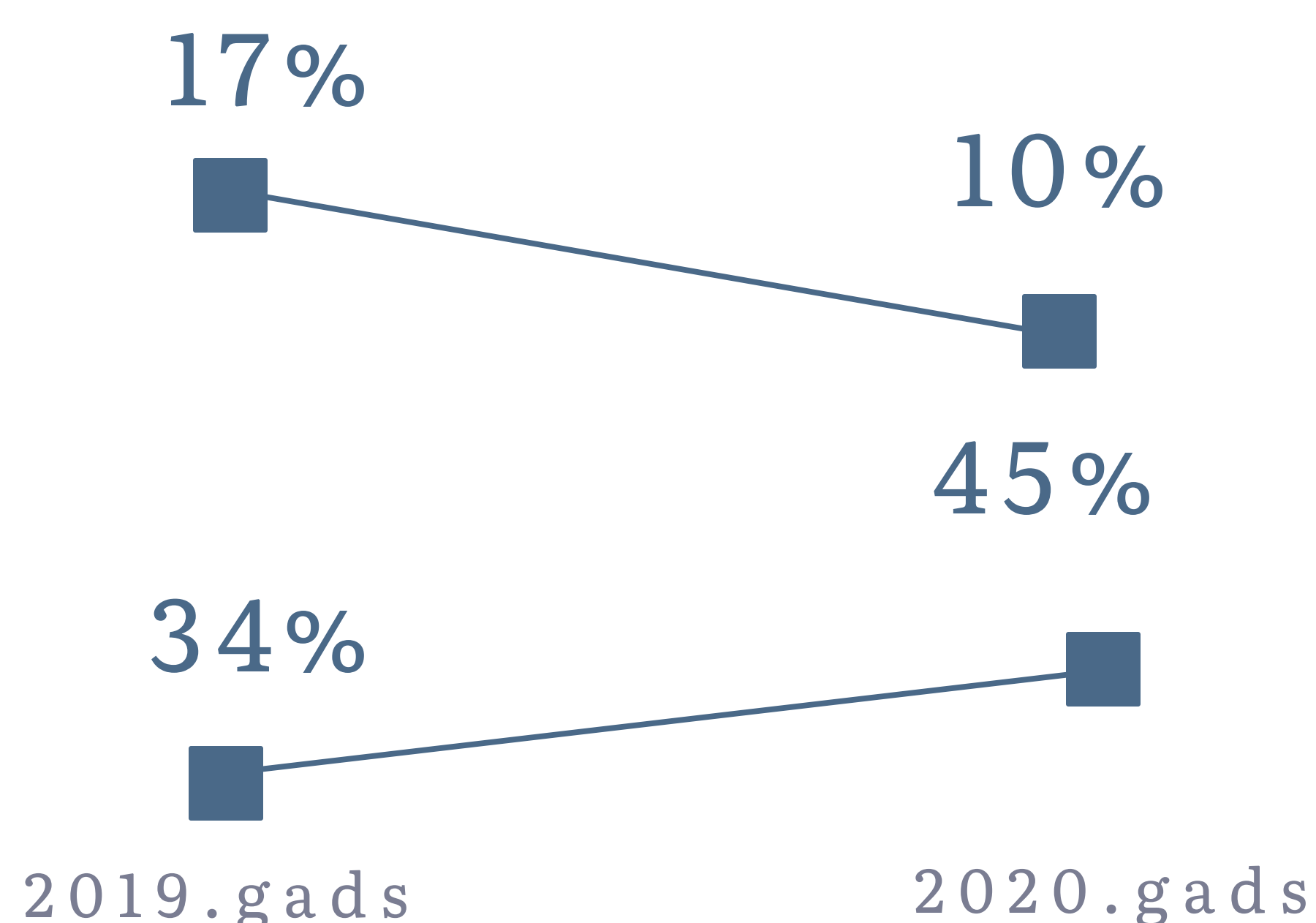

Pēdējo piecu gadu laikā pieredzējuši atsevišķu valsts iestāžu darbinieku pārkāpumu un nav ziņojuši

Uzskats, ka policijas amatpersonas nedrīkst pielietot fizisku spēku un speciālos līdzekļus, lai nodrošinātu sabiedrisko kārtību

Aptaujas rezultāti

AMATPERSONU TIESISKA RĪCĪBA PILDOT DIENESTA PIENĀKUMUS, KAS VĒRSTA UZ IESTĀDES FINANŠU LĪDZEKĻU EKONOMIJU UN PAREDZĒTO MĒRĶU SASNIEGŠANU

2020.gadā veikta ienākumu-izdevumu analīze 42 fiziskām personām, t.sk. 24 fiziskām personām uz Biroja Pirmstiesas izmeklēšanas nodaļas pieprasījuma pamata, 18 – uz operatīvo nodaļu pieprasījumu pamata, kā arī kriminālprocesu ietvaros veikta paralēlā finanšu izmeklēšana par 49 personām bez analītisko pieprasījumu izpildes.

Atskaites periodā kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīti kriminālprocesi par 45 amatpersonu veiktiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas vērsti uz pretlikumīga mantiska labuma gūšanu: par kukuļošanu – pret 12 Valsts policijas un 10 Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta amatpersonām; par noziedzīgiem nodarījumiem pret īpašumu – pret 7 Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta un 4 Valsts policijas amatpersonām; par dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu – pret 6 Valsts policijas un 2 Valsts robežsardzes amatpersonām; par dienesta viltojumu – pret 3 Valsts policijas amatpersonām un par valsts amatpersonas bezdarbību – pret vienu Valsts policijas amatpersonu.

Atskaites periodā veikti šādi preventīvie pasākumi: sagatavotas preventīvas vēstules, t.sk. par koruptīvas rīcības riskiem, veikts iekšējās drošības risku monitorings, veikta iekšējās drošības risku pārvērtēšana Birojā, notikusi dalība starptautiskās un nacionāla mēroga konferencēs, sagatavotas infografikas, publicētas preses relīzes un informācija par Biroja konstatēto problemātiku, veikta spriedumu, t.sk. Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumu analīze.

IEKŠĒJĀS DROŠĪBAS BIROJS
INTERNAL SECURITY BUREAU

Cīņa ar cēloņiem,
ne tikai sekām!

NOZIEDZĪGU NODARĪJUMU NOVĒRŠANA

Biroja darbs preventīvo pasākumu pilnveidošanā ir vērsts uz to, lai novērstu noziedzīgus nodarījumus un apstākļus, kas izraisa noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, veicinātu risku grupā ietilpstošo amatpersonu izpratni par potenciāli pretlikumīgo darbību sekām un iestāžu reputāciju, t.sk. īstenojot Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas garantēto tiesību ievērošanu un aizsardzību. 2020.gadā saskaņā ar Preventīvo pasākumu plānu veikti 32 noziedzīgu nodarījumu novēršanas pasākumi, kas vērsti uz informatīvu izglītošanu un iekšējās kontroles vides attīstīšanu (2019.gadā – 30).

Izglītojoši pasākumi

Dalība Ieslodzījuma vietu pārvaldes organizētajās apsargu un uzraugu apmācībās.

Sabiedrības iesaiste

Ziņošanas iespēju pilnveidošana, t.sk. sadarbībā ar biedrību "Skalbes", informatīvas infografikas, iestādes publiskās mājaslapas uzturēšana.

Preventīvas vēstules

Iekšlietu ministrijai, Valsts policijai, Valsts robežsardzei, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei, t.sk. ar korupciju saistītiem riskiem un konstatēto problemātiku ceļu satiksmes uzraudzības jomā, par plānoto transportlīdzekļu iepirkumu, to saistītajiem riskiem, par miesas bojājumu fiksēšanas kārtību un par neizpaužamu ziņu izpaušanas problemātiku.

Iekšējās kontroles sistēmas pilnveidošana

Metodikas pilnveidošana, risku pārvērtēšana Birojā un Iekšlietu ministrijas padotības iestāžu iekšējās kontroles sistēmas monitorings.

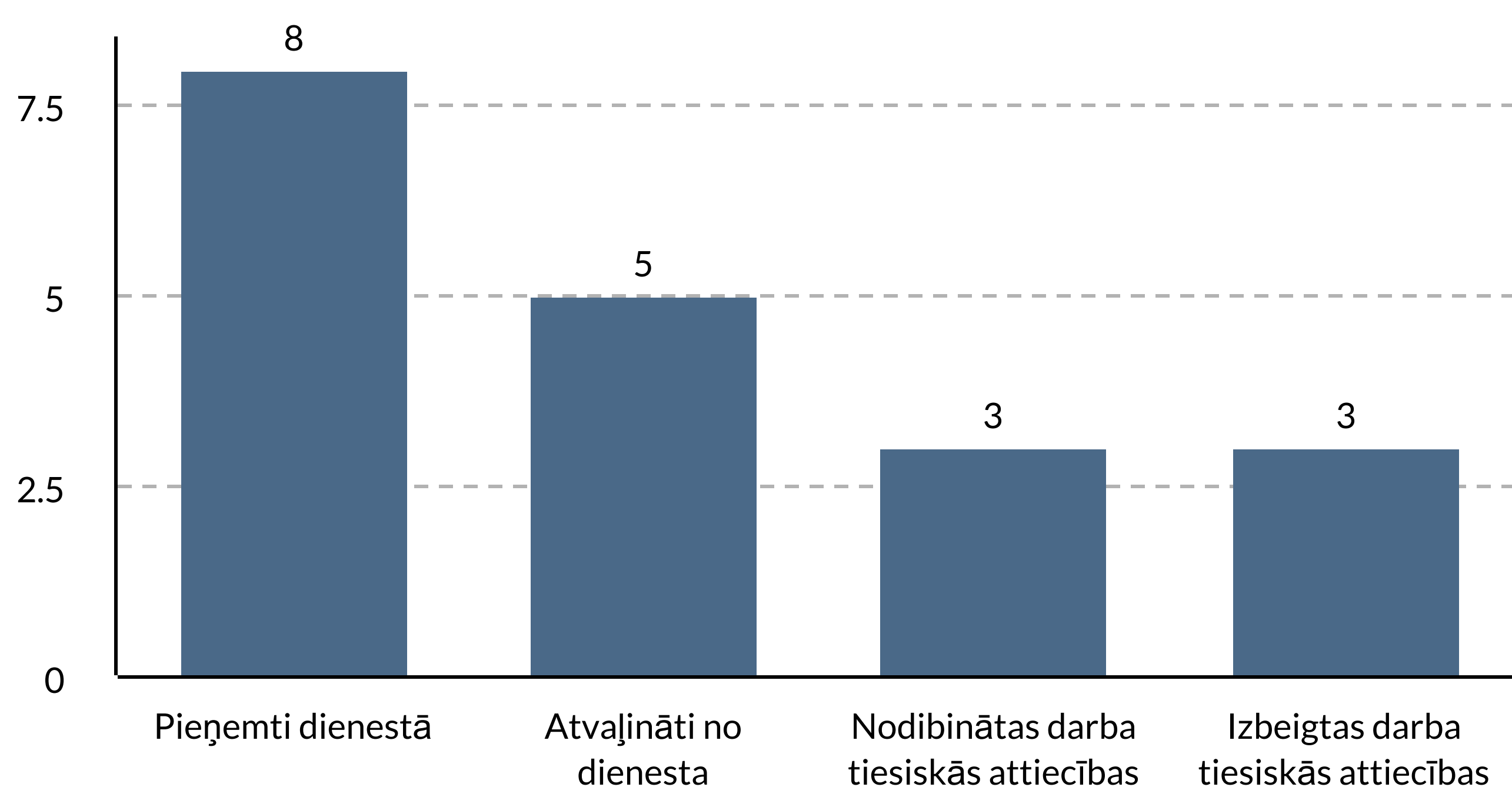
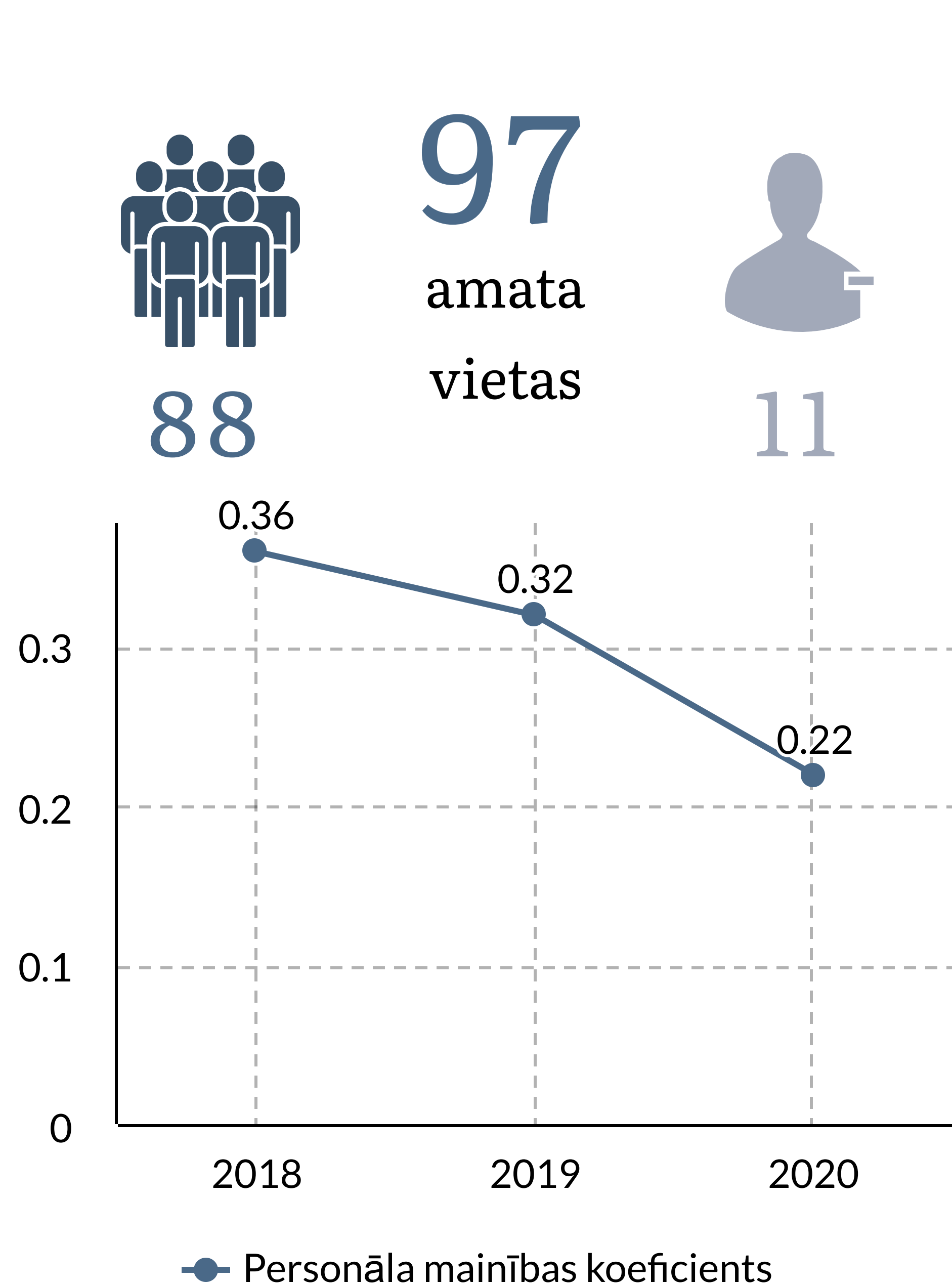
Viena no Biroja vērtībām - profesionāls personāls!

2020.gadā Iekšējās drošības biroja funkciju izpildes nodrošināšanai un iekšējo procesu efektīvizēšanai veiktas darba organizācijas izmaiņas, personāla profesionālās pilnveides pasākumi un grozīti iekšējie normatīvie akti, t.sk. saistībā ar ārkārtējās situācijas izsludināšanu laikā no 2020.gada 12.marta līdz 9.jūnijam un no 2020. gada 9. novembra līdz gada beigām.

Pandēmijas apstākļos tika nodrošināta Biroja darbības nepārtrauktība:

- Covid-19 krīze ir veicinājusi pastiprinātu IT tehnoloģiju izmantošanu (elektronisko dokumentu aprīte, attālinātās sanāksmes, attālinātās apmācības);
- Birojā pēc iespējas tika ieviesta attālinātā darba iespēja.

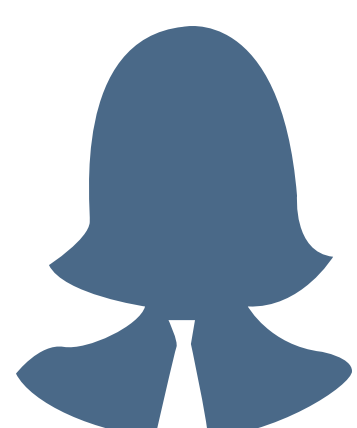
2020.gadā Birojā nokomplektēti 88,7% no amata vietām. Vakanto amata vietu lielāko nekomplektēto daļu joprojām veido amatpersonu ar speciālām dienesta pakāpēm. Dienestu/ darba tiesiskā attiecības uzsāka 11 nodarbinātie, bet dienestu/ darba tiesiskās attiecība pārtrauca 8 nodarbinātie.

87,5% no Birojā nodarbinātajiem ir ieguvuši augstāko izglītību, t.sk. 94,5% 2.līmeņa augstāko izglītību.

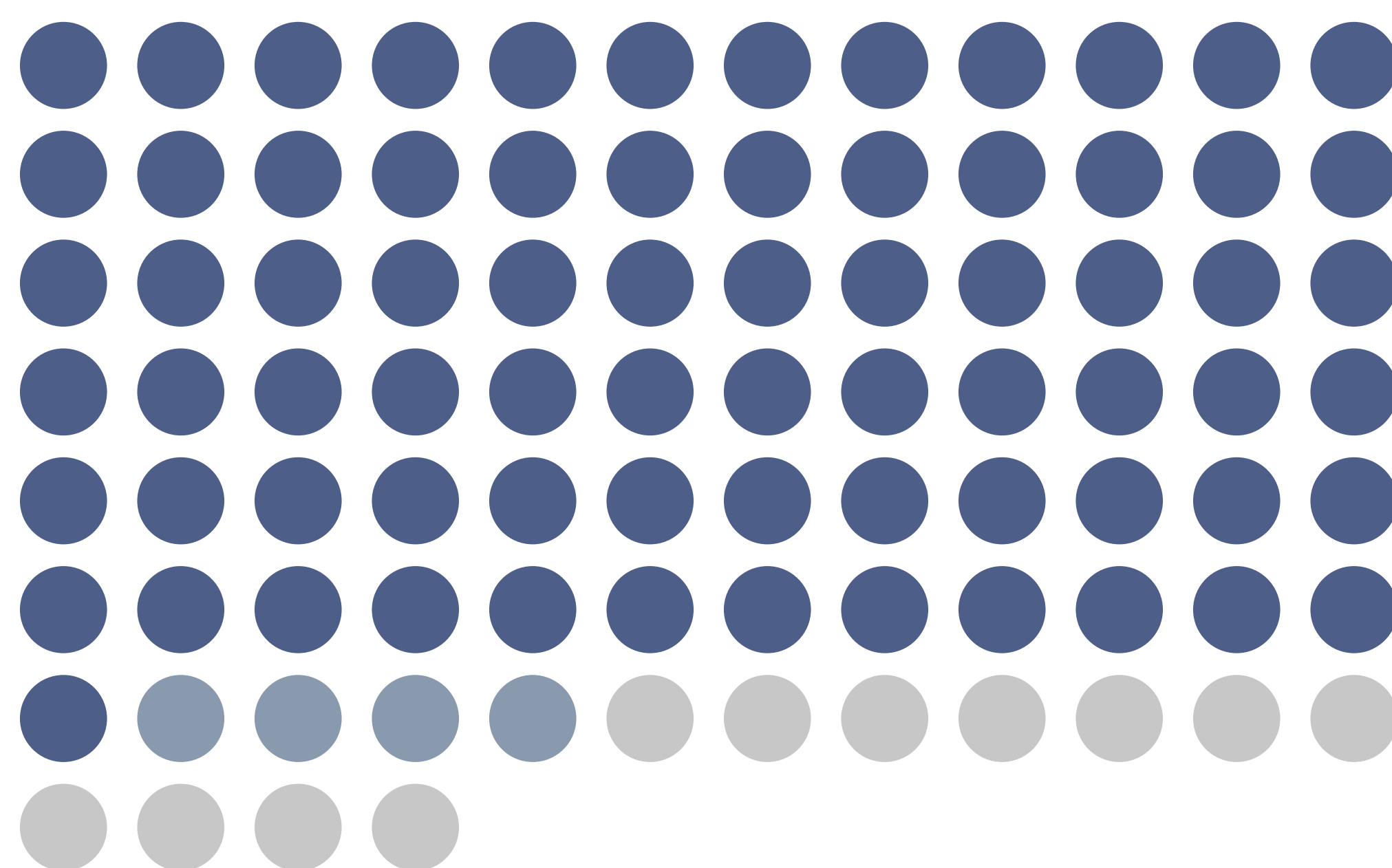
Birojā nodarbinātie

45

43

■ 2.līmeņa augstākā izglītība (82.95%)
■ 1.līmeņa augstākā izglītība (4.55%)
■ Profes.vidējā vai vidējā izglītība (12.5%)

PERSONĀLA PROFESIONĀLĀ KVALIFIKĀCIJA

Īstenojot Iekšējās drošības biroja darbības stratēģijā 2020.-2022.gadam izvirzīto stratēģisko prioritāti, 2020.gadā Birojā uzsākts darbs pie personāla vadības politikas izstrādes, lai nodrošinātu mūsdienīgu un efektīvu personāla vadības jautājumu risināšanas praksi Birojā. Personāla vadības politika atspoguļo personāla piesaistes, attīstības un motivācijas principus, pamatvērtības un darba vides kvalitāti.

2020.gada 19.augustā pieņemti iekšējie noteikumi Nr. 6 “Noteikumi par kvalifikācijas paaugstināšanu un profesionālo apmācību”.

2020.gadā Biroja nodarbinātie paaugstināja profesionālo kvalifikāciju apmācību centros un iestādēs gan Latvijā, gan ārzemēs klātienē un tiešsaistes režīmā šādās jomās: tiesību zinātnē, noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanā, personas datu aizsardzībā, bērnu tiesību aizsardzībā saskaņā ar Birojā izstrādāto apmācību programmu, iepirkumos, arhīva un lietvedības kārtošanā, kā arī informācijas tehnoloģiju drošībā un par informācijas analīzi.

2020.gadā Biroja amatpersonas piedalījās Valsts administrācijas skolas īstenotajās aktivitātēs ESF projekta Nr. 3.4.2.0/15/I/002 “Valsts pārvaldes cilvēkresursu profesionālā pilnveide korupcijas novēršanas un ēnu ekonomikas mazināšanas jomā” ietvaros: lekcija “Patiesā labuma guvēja noteikšana”, lekcija “Digitālie aktīvi – to veidi un praktiskie pielietojumi”, starptautiskais vebinārs par kriptovalūtu un ar to saistīto noziedzīgo nodarījumu izmeklēšanas un kriminālvajāšanas aspektiem, starptautiskais seminārs “Baltijas reģionālais elektronisko pierādījumu vebinārs prokuroriem un izmeklētājiem”.

Savukārt 2020.gadā Tiesu administrācijas īstenotajās apmācībās ESF projekta Nr. 3.4.1.0/16/I/001 “Justīcija attīstībai” ietvaros Biroja amatpersonas piedalījās ar datu aizsardzību, finanšu noziegumu izmeklēšanu, informācijas drošību un citiem IT jautājumiem saistītās apmācības.

VALSTS PAMATBUDŽETA IENĒMUMU UN
IZDEVUMU IZPILDE 2020.GĀDĀ

42.00.00 "Iekšējās drošības biroja darbība"

Kods	Budžeta programmas/ apakšprogrammas/pasākuma/ posteņa nosaukums	Apstiprināts likumā, euro	Faktiskā izpilde, euro
I.	IENĒMUMI KOPĀ	3 936 037	3 899 406
7.0.	Dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem	3 936 037	3 899 406
II.	IZDEVUMI KOPĀ	3 936 037	3 899 406
1.0.	Uzturēšanas izdevumi	3 839 006	3 643 403
1.1.	Kārtējie izdevumi	3 365 592	3 163 193
1000	Atlīdzība	2 858 833	2 910 814
2000	Preces un pakalpojumi	506 759	252 379
1.5.	Uzturēšanas izdevumu transferti	473 414	480 210
7100	Valsts budžeta uzturēšanas izdevumu transferti	473 414	480 210
2.0.	Kapitālie izdevumi	97 031	256 003
5000	Pamatkapitāla veidošana	97 031	256 003

2020.gada laikā veiktas sešas Iekšējās drošības biroja budžeta finansēšanas plāna izmaiņas. Budžeta apjoms pēc pēdējām finansēšanas plāna izmaiņām aktualizēts 3 941 290 eiro apmērā, no tiem apgūti 3 899 406 eiro, kas ir 99% no pārskata periodā plānotajiem izdevumiem.

Kopumā piešķirtais finansējums ir nodrošinājis Biroja funkciju veikšanu un darbības rezultātu sasniegšanu.

Finanšu apguve

Lai nodrošinātu lietderīgu, caurskatāmu un savlaicīgu piešķirto valsts budžeta finanšu resursu apguvi, sagatavotas un saskaņotas finanšu vadības vadlīnijas.

Ņemot vērā, ka Budžeta līdzekļu apguves komisijas darbības mērķis ietver ne tikai budžeta apguves procesa pārraudzīšanu kopumā un budžeta līdzekļu efektīvu un ekonomisku izlietošanas atbilstoši paredzētajiem mērķiem koordinēšanu, bet arī nodrošina iepirkumu pārskatāmību, likumību un kalendārā gada iepirkumu plānu sagatavošanu, Budžeta līdzekļu apguves komisijas sēdē saskaņoti 2021.gada izdevumu pieprasījumi un Iekšlietu ministrijai iesniegts vidējā termiņa budžeta pieprasījums 2021.-2023.gadam.

Grāmatvedība un uzskaitē

Grāmatvedības jomā veiktas būtiskas izmaiņas:

- iekšējo noteikumu pilnveidē;
- ar Covid-19 saistīto izdevumu analītiskajā uzskaitē;
- elektroniskās inventarizācijas funkcionalitātes ieviešanā.

Normatīvais regulējums

2020.gadā sagatavots jauns Iekšējās drošības biroja reglaments, Bezpilota gaisa kuģu ekspluatācijas noteikumi, Materiālo vērtību noteikumi, Budžeta līdzekļu apguves komisijas nolikums, izstrādāti Biroja emblēmas noteikumi un sagatavots regulējums ārkārtējās situācijas laikā, kā arī veikts apjomīgs darbs pie Lietu reģistrācijas un analītikas sistēmas pamatdokumentu izstrādes.

2020.gada 10.jūlijā apstiprinātas Iekšējās drošības biroja vadlīnijas, veicot paralēlo finanšu izmeklēšanu.

2021.GADA PRIORITĀTES

1

Noziedzīgu nodarījumu, kas vērsti uz prettiesiska mantiska labuma gūšanu atklāšana, izmeklēšana un novēršana

2

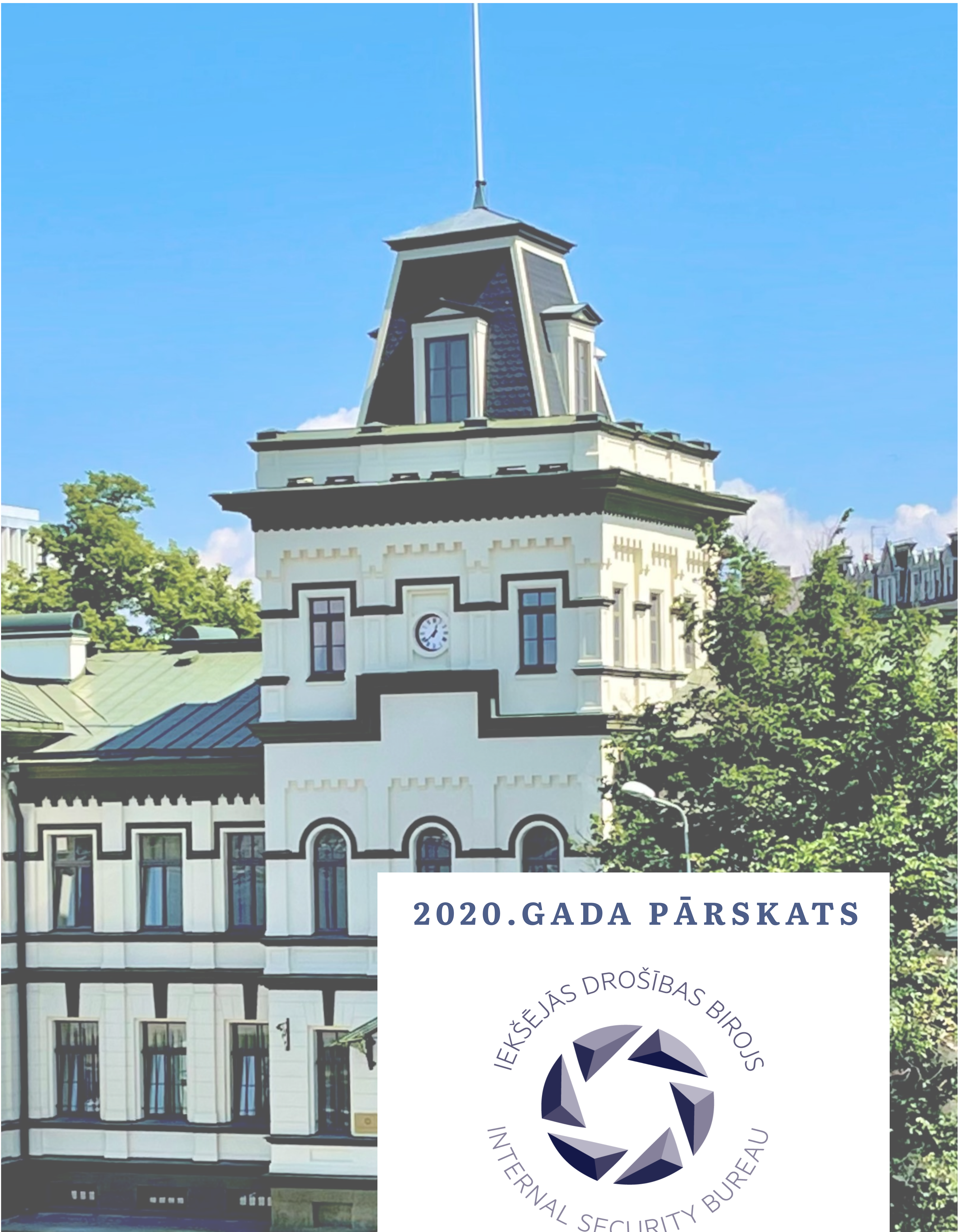
Noziedzīgu nodarījumu valsts institūciju dienestā izmeklēšana un novēršana

3

Biroja informācijas sistēmas, kurā paredzēts apstrādāt valsts noslēpumu objektus, nodošana ekspluatācijā, lai veicinātu amatpersonu izdarītu noziedzīgu nodarījumu atklāšanu

4

Amatpersonu noziedzīgas rīcības novēršanas preventīvie pasākumi, kas vērsti uz iekšējās kontroles sistēmas procesu efektīvizēšanu

2020.GADA PĀRSKATS

